

w zakochaj się
warszawie
komunikacyjnej

PODRÓŻUJ KULTURALNIE

Podstawowe zasady

- Zawsze podróżuj z ważnym biletem.
- Zachowaj ostrożność przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu.
- Podczas jazdy trzymaj się poręczy, by uniknąć upadku.
- Nie wychylaj się przez okna, nie stwarzaj zagrożenia dla siebie i innych przez nieodpowiednie zachowanie.
- Nie hałasuj, nie przeszkadzaj, nie brudź.
- Bądź życzliwy dla współpasażerów – ustępuj miejsca osobom potrzebującym, uważaj na swój bagaż lub rower, który przewozisz, aby nie był uciążliwy dla innych.

Witajcie

Julka i Tomek są bliźniakami i uczniami drugiej klasy szkoły podstawowej. Ich szkoła znajduje się blisko domu, więc chodzą do niej pieszo. Ale w tym roku rodzice zapisali ich na lekcje tenisa stołowego. Rodzeństwo będzie jeździć na zajęcia autobusem. Dziś mama i tata pokażą dzieciom trasę do klubu sportowego i nauczą je, jak kulturalnie i bezpiecznie podróżować komunikacją miejską. Wyjaśnią, gdzie kupuje się bilety i jakie zasady obowiązują każdego pasażera tramwaju, autobusu, Szybkiej Kolei Miejskiej czy metra.

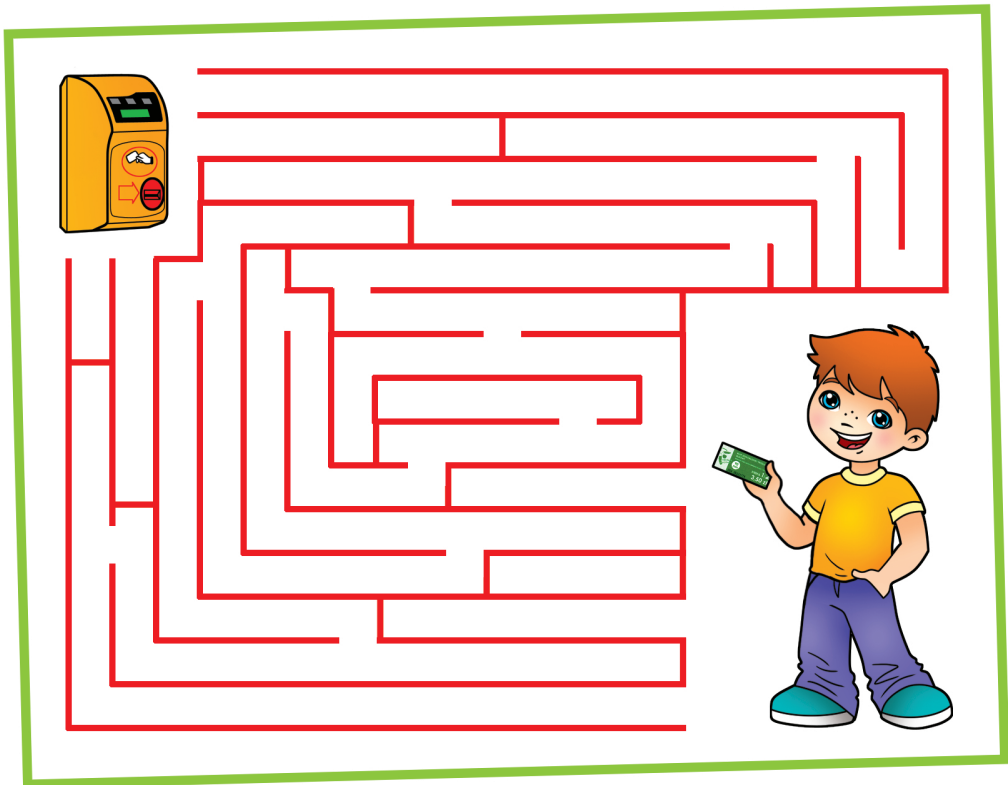

Wybierz się z nami w kulturalną podróż komunikacją miejską po Warszawie. Zapraszamy!

Przed podróżą

- Najpierw kupimy wam bilety w biletomacie – mówi tata. – Można je też dostać w kiosku albo u kierowcy autobusu.
- Po co nam bilety? Przecież dzieci nie płacą za przejazd... – pyta dociekliwy Tomek.
- To prawda, ale zasada ta dotyczy tylko dzieci, które nie skończyły 7 lat i nie chodzą jeszcze do szkoły – wyjaśnia mama. – A wy jesteście już drugoklasistami i...
- ...i mamy skończone 7 lat – kończy Julka. Patrzy z uwagą na tatę, który wrzuca monety do biletomatu, a po chwili wyciąga z niego cztery kartoniki.
- To wasze bilety – mówi tata. – W autobusie pokażę wam, co dalej z nimi zrobić.

Znajdź drogę do kasownika.

Na przystanku

Julka i Tomek razem z rodzicami stoją na przystanku autobusowym. To tu będą wsiadać do autobusu linii 111, który dowiezie ich do klubu sportowego. W domu sprawdzili w internecie na stronie www.ztm.waw.pl godziny odjazdu, by nie czekać zbyt długo na przystanku. Właśnie podjeżdża autobus 111 i Tomek z Julką biegną do drzwi.

– Stójcie! – woła mama. – Po pierwsze, musicie poczekać aż autobus się zatrzyma, po drugie – pierwszeństwo mają osoby wysiadające. Dopiero teraz możecie wejść do środka.

– I przejdźcie dalej – dodaje tata, widząc, że dzieci zatrzymują się tuż przy drzwiach. – Trzeba zrobić miejsce dla innych pasażerów, którzy też chcą wejść do autobusu.

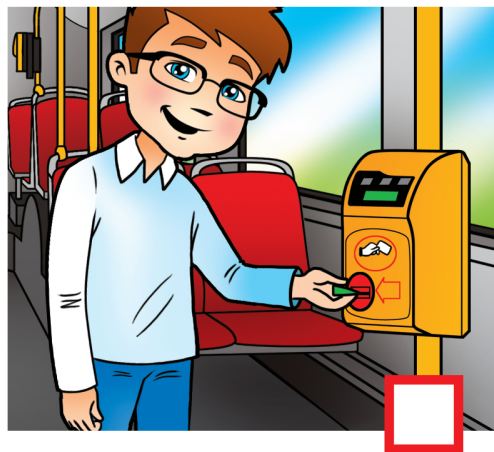

W pojeździe

- Pamiętajcie, aby po wejściu do pojazdu lub wchodząc na stację metra od razu skasować bilet – przypomina mama.
- Jeśli np. w autobusie najpierw usiądziecie, dla kontrolera będzie to znak, że może sprawdzić wasze bilety.
- I zawsze sprawdźcie, czy na kasowniku zapaliło się zielone światełko – to znak, że bilet został skasowany poprawnie – dodaje tata.
- A co robi ten pan? – Julka pokazuje na mężczyznę, który przykłada do kasownika plastikową kartę.
- Tak aktywuje się karty miejskie, czyli bilety długoterminowe – wyjaśnia jej cicho tata. – Można nimi jeździć nawet przez 30 lub 90 dni.
- A! I miejcie zawsze przy sobie legitymacje szkolne, które uprawniają was do korzystania z biletów ulgowych – przypomina dzieciom mama.

Ponumeruj obrazki według właściwej kolejności.

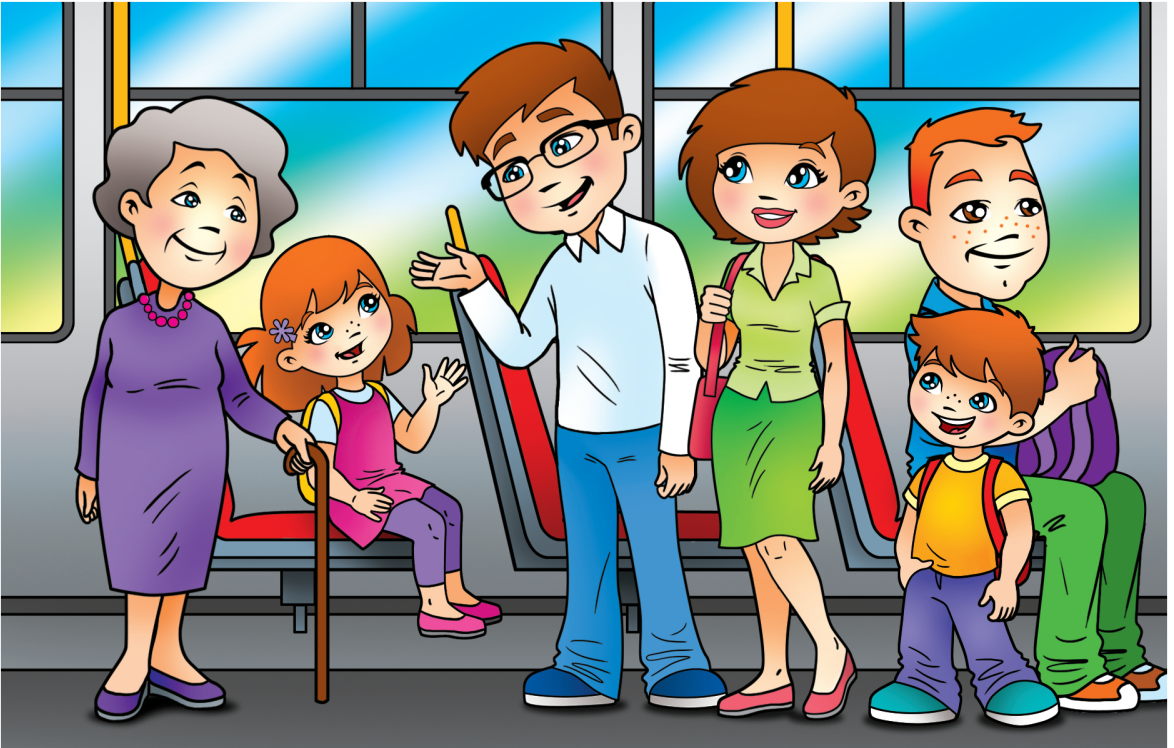
Podróż z bagażem

Julka i Tomek razem z rodzicami jadą autobusem. Mijają przystanki, na których dosiadają się pasażerowie.

– Dzieci, wstańmy i ustąpmy miejsca starszym osobom – mówi tata. – I zdejmijcie plecaki – możecie je trzymać w ręku albo postawić je na podłogę.

– Ale po co? – pyta zdziwiony Tomek. – Żeby kontroler go nie zauważył?

– Ależ skąd! – śmieje się tata. – Plecaki i bagaże, które pasażerowie mają ze sobą, można przewozić bez żadnych opłat. Ale trzymając je na plecach w tłoku, zajmujecie więcej miejsca i przeszkadzacie innym ludziom. Dlatego lepiej je zdjąć, by nie utrudniały przejścia. I oczywiście nie można ich stawiać na wolnych siedzeniach.

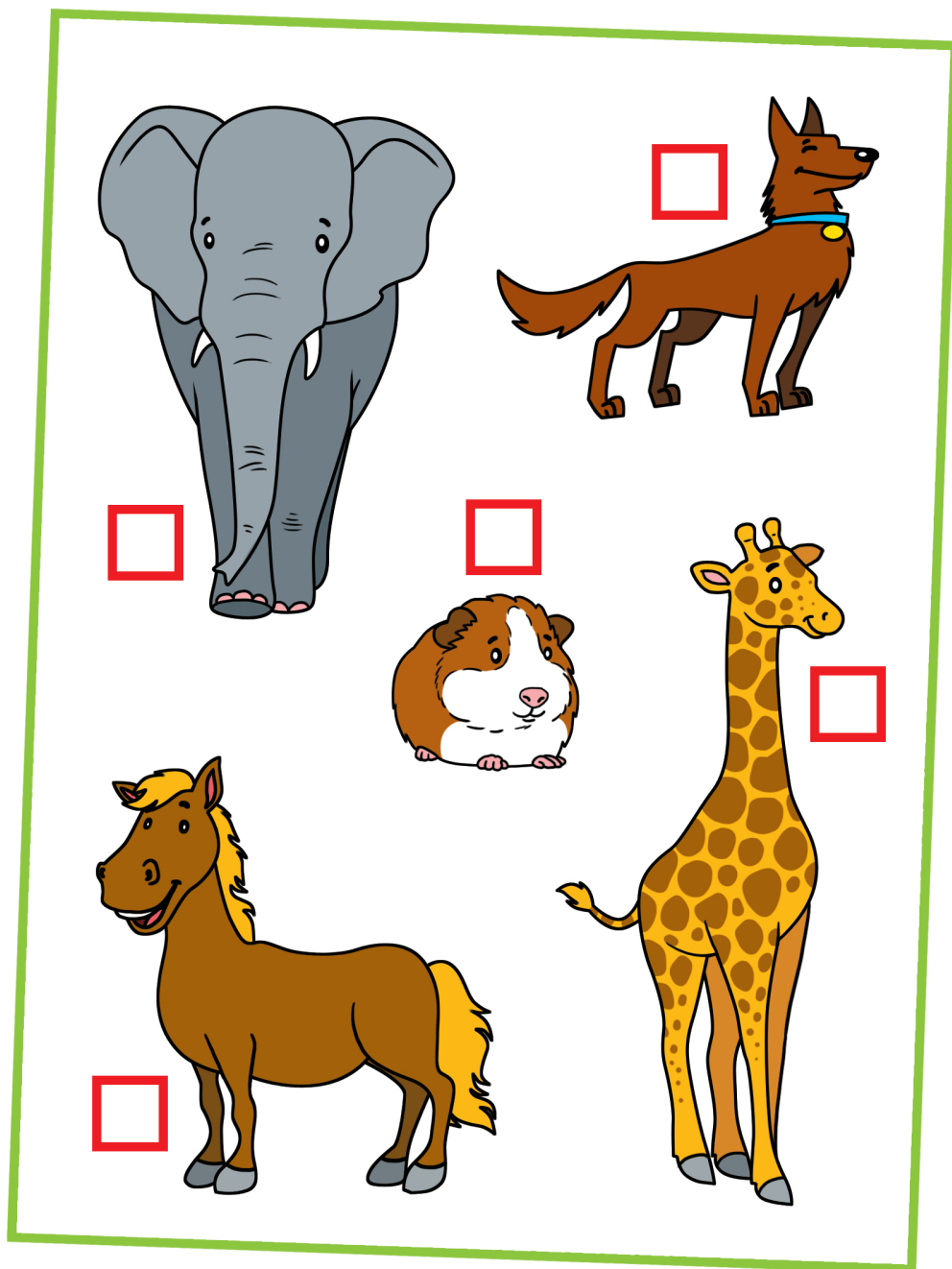

Znajdź 5 szczegółów, którymi różnią się obrazki.

Podróż ze zwierzętami

- Patrz mamó! Jaki śliczny piesek! – woła nagle Julka.
- Czy on też musi skasować bilet?
- Cha, cha, cha! – śmieje się starsza pani z pieszkiem w koszyku, która właśnie wsiadła do autobusu, którym podróżują Julka i Tomek z rodzicami. – Na szczęście nie! Takie małe zwierzęta domowe, jak moja Funia, zgodnie z przepisami, mogą jeździć bezpłatnie, o ile są w specjalnych pojemnikach, np. koszach, i nie zagrażają innym pasażerom – wyjaśnia. – Ale moja Funia nigdy nikomu nie zrobiła krzywdy, poza tym jest w kagańcu i oczywiście na smyczy.

Które z narysowanych zwierząt możemy przewozić komunikacją miejską: pies, świnka morska, stoń, żyrafa, koń. Zaznacz. Opowiedz rodzicom wszystko, co wiesz na temat tych zwierząt.

Podróż z rowerem

- Zobaczcie dzieci, przejeżdżamy przez Wisłę! – mama zwraca uwagę dzieci na widoki za szybą. – Może kiedyś przyjedziemy tu na rowery?
- Świetny pomysł! – zgadza się tata.
- Ale to daleko, ja nie dam rady – jęczy Julka.
- Nie martw się. Podjedziemy na bulwary autobusem, a dalej ruszymy na rowerach – tłumaczy tata i uprzedzając pytanie dzieci wyjaśnia: – Tak, rower też można przewozić bezpłatnie autobusem lub tramwajem, o ile nie będzie on przeszkadzał innym pasażerom.
- Zobaczcie, tam jest miejsce na wózki i rowery – pokazuje mama dzieciom przestrzeń pośrodku autobusu, oznaczoną znacznikiem z wózkiem. – Te drzwi na wprost obrazka są na tyle szerokie, że zmieści się przez nie i rower, i wózek dziecięcy. – W metrze i pociągach Szybkiej Kolei Miejskiej takie miejsca są na początkach i na końcach pociągów.

UWAGA! Pierwszeństwo w zajęciu miejsca mają osoby z wózkami dziecięcymi oraz poruszające się na wózkach inwalidzkich. Miejsca dla tych osób są oznaczone specjalnym piktogramem.

W pojazdach komunikacji miejskiej znajdują się jeszcze inne obrazki – tzw. piktogramy. Dowiedz się, co one oznaczają. Dzięki temu będziesz wiedział, jak należy się zachować np. w autobusie.

MIEJSCE _____

MIEJSCE _____

Podpisz właściwie piktogramy lub opowiedz rodzicom, kto może zająć miejsca oznaczone w ten sposób.

Odpowiedzi na stronie 12.

Ustąp miejsca!

- O, tam jest jeszcze inny znaczek – taki krzyżyk. Co on oznacza? – Tomek zauważa nieznaną piktogram.
- To miejsce siedzące dla osób chorych i starszych – wyjaśnia mama. – Ty i Julka jesteście młodzi i zdrowi, dlatego zawsze powinniście ustąpić miejsca siedzącego osobom potrzebującym. Czasami jest to starsza pani o kulach, kobieta w ciąży albo ktoś młody, kto akurat źle się czuje.

Kiedy nad siedzeniem, na którym siedzisz zobaczysz taki znak, będzie to oznaczało, że jest ono przeznaczone przede wszystkim dla wybranej grupy pasażerów.

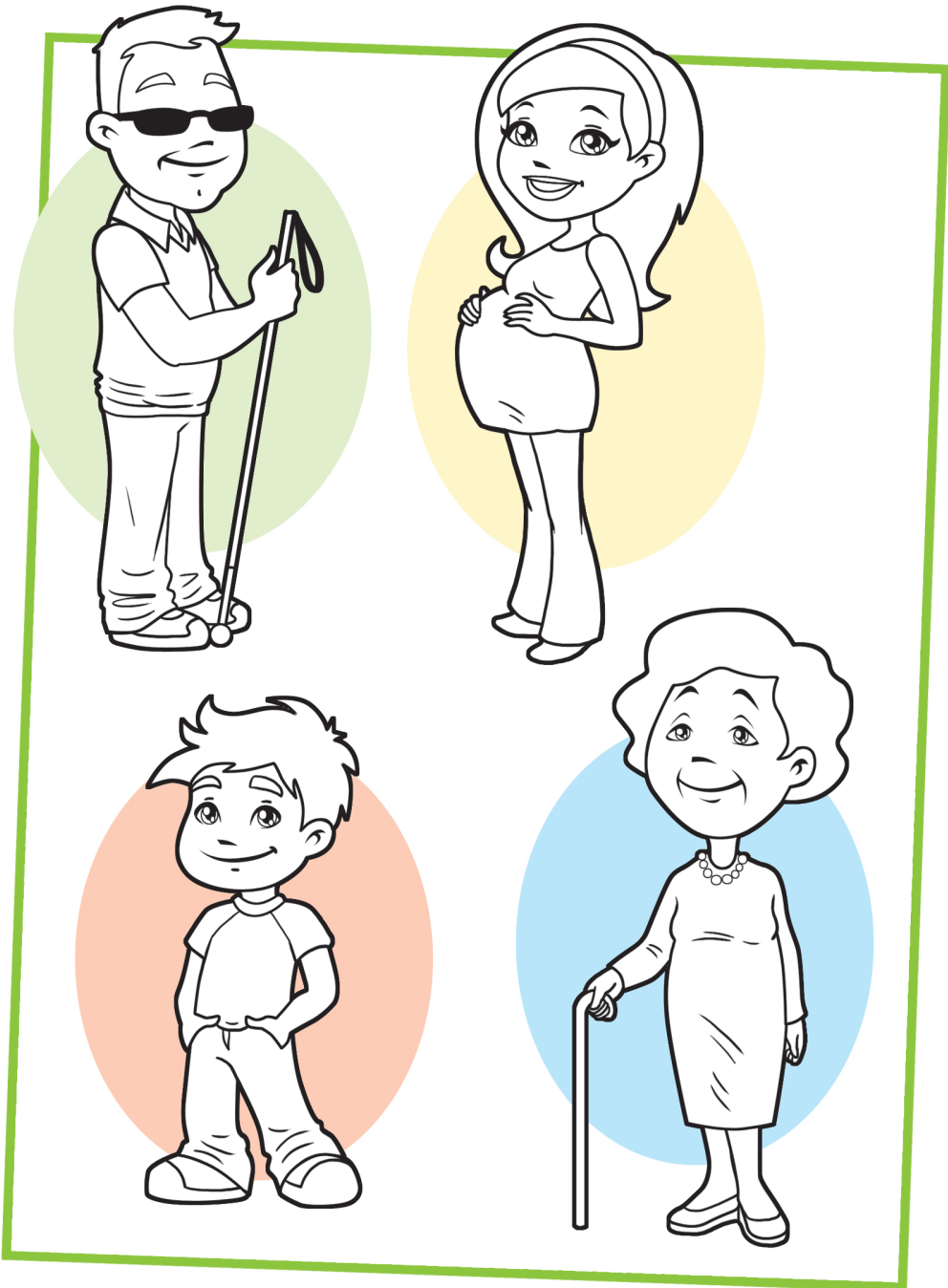
Miejsce dla osoby z dzieckiem

Miejsce dla osoby potrzebującej: niepełnosprawnej, inwalidy, osoby starszej, kobiety w ciąży

Miejsce dla osoby starszej lub osoby z niepełnosprawnością narządu wzroku

Komu należy ustąpić miejsce w komunikacji miejskiej?
Pokoloruj odpowiednie postacie.

Rozmowy w komunikacji miejskiej

Jeśli chcesz poznać ostatni wyraz hasła, wpisz w kratki pierwsze litery słów ukrytych w obrazkach.

**NIE HAŁASUJ W AUTOBUSIE, BY NIE PRZE-
SZKADZAĆ INNYM PASAŻEROM.**

TEGO WYMAGA

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Szanuj mienie wokół siebie

- Mamo, chce mi się pić – skarży się Julka. – Podaj mi proszę soczek!
- Za chwilę wysiadamy i wtedy ci dam... – mówi mama.
- Niewskazane jest jedzenie i picie w komunikacji miejskiej, ponieważ mogłabyś niechcący wylać napój na kogoś stojącego obok albo po prostu zabrudzić autobus. W ten sposób wszyscy dbamy o czystość i estetykę pojazdów, z których korzystamy – dodaje tata.

Mini test

Zaznacz jedną, prawidłową odpowiedź.

1. **Kiedy należy skasować bilet?**
 - a) zaraz po wejściu do pojazdu komunikacji miejskiej
 - b) gdy zobaczysz kontrolera
 - c) po 5 minutach podróży
2. **Ile kosztuje przewóz roweru tramwajem albo metrem?**
 - a) tyle, ile bilet ulgowy
 - b) 10 zł
 - c) przewóz jest bezpłatny
3. **Mały piesek lub kot, którego przewozimy tramwajem, metrem, autobusem lub SKM-ką powinien mieć:**
 - a) miskę z wodą
 - b) kaganiec i smycz oraz specjalny pojemnik (kosz lub klatkę)
 - c) kokardę
4. **Gdzie można kupić bilety komunikacji miejskiej?**
 - a) w kiosku, biletomacie, w Punktach Obsługi Pasażerów ZTM lub u kierowcy
 - b) wyłącznie u kierowcy autobusu lub motorniczego w tramwaju
 - c) w cukierni
5. **Które zdanie jest prawdziwe?**
 - a) w komunikacji miejskiej można zostawiać opakowania po jedzeniu i piciu
 - b) można jeść lody w autobusie, nawet jeśli istnieje prawdopodobieństwo ubrudzenia innych pasażerów
 - c) niewskazane jest picie i jedzenie w komunikacji miejskiej, ponieważ grozi to zabrudzeniem pojazdu i pasażerów
6. **Dla kogo przeznaczone jest miejsce siedzące oznaczone krzyżykiem?**
 - a) dla lekarzy i pielęgniarek
 - b) dla osoby potrzebującej (chorej): niepełnosprawnej, inwalidy, osoby starszej, kobiety w ciąży
 - c) dla uczniów szkół podstawowych
7. **Co powinien mieć przy sobie każdy uczeń podróżujący pojazdami komunikacji miejskiej?**
 - a) ważny bilet ulgowy lub ważną kartę miejską oraz zeszyt do matematyki
 - b) tylko legitymację szkolną
 - c) ważny bilet ulgowy lub ważną kartę miejską oraz legitymację szkolną
8. **Czego nie wolno robić jadąc autobusem, metrem, tramwajem lub SKM-ką?**
 - a) brudzić, hałasować, głośno rozmawiać i przeszkadzać współpasażerom
 - b) czytać książek
 - c) rozmawiać cicho z koleżanką stojącą obok

DYPLOMIK

kulturalnego pasażera komunikacji miejskiej

Imię

Nazwisko

**za zdobycie wiedzy,
jak kulturalnie zachowywać się
w komunikacji miejskiej**

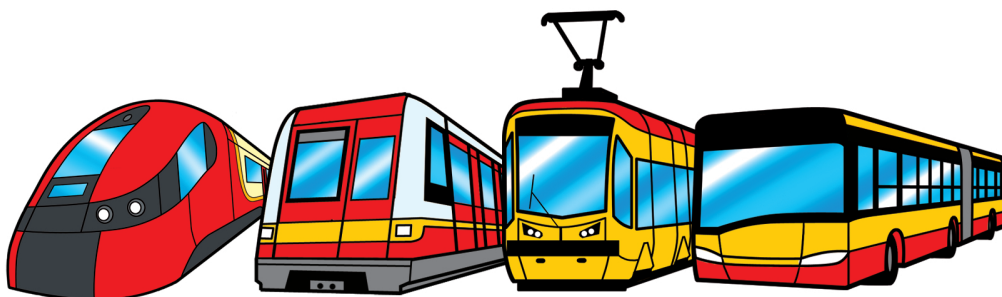

Zarząd Transportu Miejskiego, w skrócie ZTM, to instytucja, która nadzoruje komunikację miejską w Warszawie i okolicach. Dba, aby żółto-czerwone autobusy i tramwaje, a także metro i pociągi Szybkiej Kolei Miejskiej, jeździły punktualnie i docierały wszędzie tam, gdzie są potrzebne. Pracownicy ZTM spotykają się z mieszkańcami i rozmawiają z nimi o tym, którądy powinna jeździć komunikacja miejska. Dbają też, żeby w kioskach i biletomatach każdy mógł kupić bilet.

Codziennie na torach w Warszawie możecie spotkać mnóstwo tramwajów. Po ulicach stolicy i sąsiednich miasteczek jeździ bardzo dużo autobusów. Przez całe miasto, podziemnym tunelem, co chwila przejeżdża metro. Są też pociągi. Do wszystkich tych pojazdów pasażerowie wsiadają codziennie nawet 3 miliony razy.

Pilnowanie, aby tylu chętnych punktualnie i bezpiecznie dojechało do celu, to trudne zadanie. Pracownicy ZTM cały czas obserwują ruch autobusów, tramwajów oraz pociągów i decydują o tym, czy zmieniać ich trasy, czy może sprawić, żeby pojazdy częściej podjeżdżały na przystanki.

Autobusy, tramwaje, metro i pociągi to miejsca publiczne i trzeba zachowywać się w nich w odpowiedni sposób – tak, aby wszystkim pasażerom podróżowało się przyjemnie. Dzięki temu wszyscy bez problemu i spokojnie docierają do pracy, domu, szkoły albo parku.

SKM

METRO

TRAMWAJ

AUTOBUS

